

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

**T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.03.0.UİG.0.00.00.06/010.06.02/7-2 16/11/2011
Konu: Uluslararası Ceza İstinabe İşlemlerinde
Adli Makamlarımızca Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

**GENELGE
No: 69/2**

Cezai İşlere İlişkin Uluslararası İşbirliğinde Adli Makamlarımızca Dikkat Edilmesi Gereken Hususlara dair 01/03/2008 tarihli ve 69/1 sayılı Genelge, uygulamada karşılaşılan sorunlar nedeniyle aşağıdaki şekilde güncellenerek değiştirilmiştir.

(1) Uluslararası istinabe, bir devletin yetkili bir adli makamının diğer bir devletin adli makamı adına yerine getirdiği işlemler bütünüdür. İstinabe işlemleri, ilgili devletlerle aramızda yürürlükte bulunan ikili anlaşma ya da çok taraflı sözleşmeler vasıtasıyla, bunların bulunmaması halinde de, uluslararası teamül hukuku kuralları ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde yürütülmektedir.

(2) İstinabe işlemleri;

a) Şüpheli veya sanıkların ifadelerinin alınması veya sorgularının yapılması,

b) Mağdur, müşteki, katılan, tanık veya bilirkişilerin dinlenilmesi,

c) Bilgi ve delil temini, banka kayıtları, muhasebe belgeleri, şirket dosyaları ve ticari belgeler de dâhil olmak üzere, ilgili belge ve kayıtların asıllarının veya tasdikli suretlerinin sağlanması,

d) Delil toplamak amacıyla kazançların, malvarlıklarının, araç-gerecin ya da diğer hususların belirlenmesi veya izlenmesi,

e) Delil amaçlı arama ve el koyma, eşya ve yer incelemesi,

f) El koyma ve müsadereye dair yabancı mahkeme kararlarının infazı, gibi hususları kapsar.

(3) Ek (1)'de yer alan Örnek dikkate alınarak ilgili devlet adli makamına hitaben hazırlanacak talepname aşağıdaki bilgileri ihtiva eder:

- a) Talepte bulunan adli makamın adı,
- b) Maddî olguların özeti,
- c) Uygulanması muhtemel kanun maddeleri,
- d) İstenilen yardımlaşmanın tanımı, gerekçesi ve talep ediliyorsa herhangi bir özel usûlün ayrıntıları,
- e) Mümkün olduğu ölçüde, ilgili kişinin kimliği, adresi ve uyruğu,
- f) Delil, bilgi veya işlemlerin hangi amaçla talep edildiği.

(4) İstinabe evrakı aşağıdaki belgeleri ihtiva eder:

- a) Talepname.
- b) Düzenlenmişse iddianame,
- c) Gerektiğinde mahkeme karar, Yargıtay ilamı, görevsizlik ve yetkisizlik kararları,
- d) Uygulanması muhtemel kanun maddeleri,
- e) İfade suretleri,
- f) Gerektiğinde bilirkişi raporu,
- g) Diğer gerekli belgeler,
- h) Talepnamenin ve ekli evrakın tercümesi.

(5) İstinabe Taleplerinin Düzenlenmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar:

a) Gerek Devletimizin gerekse Adli Makamlarımızın yurt dışındaki itibarı açısından evrak, yazışma kurallarına uygun, itinalı ve temiz bir şekilde düzenlenir.

b) İstinabe evrakı, yukarıda 4. maddede belirtilen sıraya göre dizi pusulasına bağlanarak zımba kullanılmaksızın, Türkçe asılların tamamı üstte, tercümelerin tamamı altta olacak şekilde **2 takım halinde** hazırlanarak telli dosyaya takılmalıdır.

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

c) Evrak ve tercümesi A4 ebatta birinci hamur beyaz kağıda yazılır. Belirtilen ebatta olmayan yırtık evrakın okunaklı bir şekilde fotokopisi çekilip, usulüne uygun olarak onaylanmak suretiyle gönderilir.

d) Evrakta, ilgili kişilerin yurtdışı adreslen mutlaka orijinal haliyle ve mevcutsa posta kodunu içerecek şekilde yazılır.

e) Evrakın muhatabı yabancı uyruklu kişi ise, kişinin isim ve adresinin yazılı olduğu kimlik ve özellikle pasaport fotokopileri mutlaka evraka eklenir. Rusya Federasyonu, Çin Halk Cumhuriyeti, İran İslâm Cumhuriyeti ve Suudi Arabistan gibi Latin alfabesi kullanmayan devletlerin uyrukları ile ilgili istemlerde, bu esasa uyulmaması halinde istemin yerine getirilmesi mümkün olamamaktadır,

f) Talepnamelerde, ilgili kanun ve uluslararası sözleşme isimleri tam olarak yazılır. Yalnızca kanun numaralarının belirtilmesi, “Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi” yerine ‘CİKAYAS’ veya ‘Türk Ceza Kanunu yerine TCK’ gibi kısaltmaların yazılması halinde anılan kısaltmalar yabancı adli makamlar tarafından anlaşılammamaktadır.

g) Yurt dışına gönderilecek **talepnamelerin** Hâkim veya Cumhuriyet savcısı tarafından ad, soyad ve unvan yazılmak suretiyle imzalanıp mühürlenmesi zorunludur. Tercüme edilen evrakın aslına uygun olduğunu belirten ibarenin tercüman tarafından tercüme edilen dilde evraka şerh verilip imzalanması yeterlidir.

h) Talimatlarda, talebin yerine getirilmesi için kesin tarih belirtilmemelidir. Zira, evrak istemi yerine getirecek yabancı adli makama ulaştığında, saptanan tarihler çoğu zaman geçmiş olduğundan, istemin yerine getirilmesine gerek kalmadığı düşüncesiyle, talep yerine getirilmeden evrak iade edilmektedir.

i) Tercüme işlemleri, hukuk usanma vâkıf ve ehil tercümanlara yaptırılmalıdır. Ehil olmayan tercümanlara yaptırılan çeviriler taleplerin sonuçsuz kalmasına neden olmaktadır. İstinabe evrakının tercüme edileceği dil veya diller Ek (2)’de yer almaktadır.

j) Evrakın tercümana teslimine ilişkin tutanak, sarf kararı ve tercüme için yapılan yazışmalar ile ara kararlar gibi istinabe talebini yerine getirecek olan yabancı adli makamı ilgilendirmeyen yazışmalar Bakanlığımıza gönderilmemelidir.

k) Yabancı devletlerdeki diplomat ve konsoloslarımızın buldukları ülkelerin adli makamı huzurunda şüpheli veya sanık sıfatıyla ifade vermelerinin, görevlerinin niteliği bakımından sakınca doğurabileceği Dışişleri Bakanlığımızca bildirildiğinden, bu gibi hallerde söz konusu meslek mensuplarının yurda geliş tarihleri anılan Bakanlık aracılığıyla öğrenilip, geldiklerinde ilgili adli makamlara başvurmaları kendilerine duyurulmak suretiyle sorgularının yapılmasının ve savunmalarının alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

l) Bakanlığımızda tercüme bürosu bulunmadığından, yabancı devletlere gönderilecek olan veya yabancı adli makamlardan alınan evrakın tercümesi için Bakanlığımıza başvurulmamalıdır.

m) Adli yardımlaşma taleplerine ilişkin bazı devletlerle ilgili özel uygulamalar Ek (3)'te yer almaktadır.

(6) Yabancı Devletlerin İstinabe Taleplerinde Dikkat Edilecek Hususlar:

a) İstinabe talepleri, talepte bulunulan devlet mevzuatına göre yerine getirilir. Adli yardımlaşma taleplerinde, talebin yerine getirilmesinde özel bir usul uygulanması istenmekteyse, bu usul ancak Türk mevzuatı ile bağdaştığı oranda uygulanmalıdır. Eğer uygulanması istenilen usul tamamen veya kısmen hukuk sistemimizle bağdaşmıyorsa, talep yerine getirilmeden önce en kısa zamanda bu durum taleple bulunan yabancı adli makamlara iletilmek üzere Bakanlığımıza bildirilmelidir.

b) Sözleşmelerde belirtilen ret halleri mevcutsa, taleplerin yerine getirilmemesi gerekmektedir.

c) Adli yardımlaşma taleplerinde açıkça belirtmek kaydıyla, adli yardımlaşma talebinde bulunan merciler veya şüpheli, sanık, mağdur ve müşteki gibi ilgili kişiler istinabe işleminin yerine getirilmesi sırasında hazır bulunmalarına izin verilmesini talep edebilirler.

d) Hazır bulunma talebini de içeren istinabe evrakı alındığında:

d.a) Adli makamlarımızca alınan talep, iç hukukumuza ve kamu menfaatine uygunluk açısından denetlendikten sonra hazır bulunma isteminin uygun olduğuna karar verildiği takdirde; işlemin

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

ifa edileceği tarih ve yer hazır bulunmaya imkan verecek şekilde Bakanlığımıza bildirilmelidir.

d.b) Adli yardımlaşma istemi farklı yerlerdeki adli makamlarımızı ilgilendiriyorsa, bu takdirde ilgili adli makamların birbirleriyle temasa geçmek suretiyle, istinabe İşlemleri için birbirine yakın ve makul tarih belirlemeleri uygun olacaktır.

d.c)İstinabe işlemi sırasında hazır bulunmalarına izin verilen yabancı görevli ve kişilerin doğrudan bilgi ve belge sağlamaları mümkün olmayıp, tüm işlemler yetkili makam ve görevlilerimizce yerine getirilir ve istinabe işlemi sırasında Devletin ve Adli Makamlarımızın itibarı gözetilir.

d.d) İstinabe evrakının ve yapılan işlemlere ilişkin tüm belgelerin işlem sonunda Bakanlığımıza gönderilmesi gerekir.

d.e) Konuya ilişkin olarak daha ayrıntılı bilgiye ihtiyaç duyulduğunda, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ile irtibata geçilebilir.

(e) Arama veya el koymayı kapsayan istinabe taleplerinin yerine getirilmesinde;

e.a) İstinabe konusu fiilin hem talep eden hem de talep edilen tarafın kanunlarına göre cezalandırılabilir bir suç olması,

e.b) İstinabe konusu fiilin, talep eden taraf ülkesinde, suçlunun geri verilmesine elverişli bir suç olması,

e.c) İstinabenin yerine getirilmesinin, talep edilen tarafın kanunu ile bağdaşması, Hususları dikkate alınmalıdır.

(7) Bazı Suçlarla İlgili Özel Uygulama:

a) 2863 sayılı **Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu**'nun 32 ve 68'inci maddeleri ihlâl edilerek, yurt içinde korunması gerekli ve Devlet malı niteliğindeki tarihî ve arkeolojik değeri haiz eserler, kazanç amacıyla, genelde Avrupa ülkelerine kaçırılmaktadır. Bu tür eserlerin, açılacak soruşturma çerçevesinde Ülkemize iadelerinin temini için, "Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Avrupa Sözleşmesi" ilgili ikili anlaşma ya da mütekabiliyet prensibinin yanı sıra Birleşmiş Milletler UNESCO nezdinde akdedilmiş bulunan ve 25/12/1979 tarih ve 2256 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 26/01/1981 tarih ve 17232 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması İçin

Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşme” hükümlerine istinaden düzenlenecek istinabe evrakının ilgili yabancı dile tercümesi ile birlikte Bakanlığımıza iletilmesi önem arz etmektedir.

b) Öte yandan talepte bulunulan Devletin taraf olması halinde;

b.a) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçları (TCK m. 188) ile uyuşturucudan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması suçlarına ilişkin (TCK m. 282) adli yardımlaşma taleplerinde; Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Avrupa Sözleşmesi ya da ikili anlaşmaların yanı sıra 1988 tarihli “Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelere Karşı BM Sözleşmesi”ne,

b.b) Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (TCK m. 220) suçuna ve diğer örgütlü suçlara ilişkin adli yardımlaşma taleplerinde; Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Avrupa Sözleşmesinin ya da ikili anlaşmaların yanı sıra Birleşmiş Milletler Sınırışan Örgütlü Suçlarla Mücadele Sözleşmesi’ne,

b.c) Malvarlığı değerlerinin aklanması suçuna ilişkin (TCK m. 282) adli yardımlaşma taleplerinde; “Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Avrupa Sözleşmesi” ya da ikili anlaşmaların yanı sıra “Suçtan Kaynaklanan Gelirlerin Aklanması, Araştırılması, Ele Geçirilmesi ve El Konulmasına İlişkin Sözleşme” ile “Yolsuzluğa Karşı BM Sözleşmesi”ne,

b.d) Terör suçlarında; Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nin terörizme karşı mücadelede adli makamlar arasında uluslararası işbirliğinin önemini vurgulayan 1373 (2001) sayılı kararına ve “Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi” ile “Tedhişçiliğin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi”ne,

b.e) Rüşvet, yabancı kamu görevlilerine rüşvet (TCK m. 252) ve diğer yolsuzluğa ilişkin suçlarda; “Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Avrupa Sözleşmesi” ya da ikili anlaşmaların yanı sıra “Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesine (Madde 26), Yolsuzluğa Karşı BM Sözleşmesi ve “OECD Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesi”ne,

Atıfta bulunulmalıdır.

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

c) Yukarıda bahsedilen sözleşmelere taraf olan devletlerin listesi Ek(4) ve Ek (5)'de yer almaktadır.

d) “Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Avrupa Sözleşmesinin 1’inci maddesinin 2’nci fıkrası ve ikili adli yardımlaşma anlaşmaları **askeri nitelikli suçları** (bakaya ve yoklama kaçağı gibi) kapsamadığından, yargılama yetkisi sivil mahkemelerde bulunan askeri nitelikli suçlarla ilgili adli yardımlaşma talepleri yerine getirilmemektedir.

(8) El Koyma ve Müsadere Kararlarının İnfazı ve Varlıkların Geri Alınmasına İlişkin Karşılıklı Adli Yardımlaşma:

a) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçları (TCK m, 188), malvarlığı değerlerinin aklanması suçu (TCK m. 282), örgütlü suçlar ve yolsuzluk suçlarına ilişkin soruşturma ve davalarda yurtdışında bulunan malvarlığı değerleri hakkında verilen el koyma ve müsadereye ilişkin kararlar,

“1988 tarihli Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelere Karşı BM Sözleşmesi”,

“BM Sınırşan Örgütlü Suçlarla Mücadele Sözleşmesi”

“Sınırşan Örgütlü Suçlara Karşı BM Sözleşmesine Ek İnsan Ticaretinin Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine ve Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Protokol”,

“Sınırşan Örgütlü Suçlara Karşı BM Sözleşmesine Ek Kara Deniz ve Hava Yolu ile Göçmen Kaçakçılığına İlişkin Protokol”,

“BM Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Sözleşmesi”,

“BM Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi”,

“Suçtan Kaynaklanan Gelirlerin Aklanması, Araştırılması, Ele Geçirilmesi ve El Konulmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”,

“Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi”,

“Ceza Yargılarının Milletlerarası Değeri Konusunda Avrupa Sözleşmesi”,

UHDİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 69-2 SAYILI GENELGE

“OECD Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesi”,

Çerçevesinde taraf devletlerde infaz ettirilebilir.

b) Yolsuzluk suçlarından elde edilip, yurt dışına çıkarılmış varlıkların geri alınması istenildiği takdirde, bu alanda yegane sözleşme olan Yolsuzluğa Karşı BM Sözleşmesinin V. Bölüm 51 ilâ 59. maddeleri hükümleri çerçevesinde talepte bulunulmalıdır.

c) Yabancı adli makamların benzer talepleri de aynı sözleşmeler çerçevesinde Ülkemizde yerine getirilir.

d) Bu itibarla, yurt dışı bağlantılı ekonomik, malî ve Örgütlü suçlarda şüpheli veya sanıkların yurtdışındaki malvarlıklarının araştırılması, tespit edilerek el konulması ve müsaderesinin sağlanması için düzenlenecek istinabe taleplerinin, “Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Avrupa Sözleşmesi” ya da ilgili ikili anlaşmanın yanı sıra, konusuna göre yukarıda değinilen sözleşme adı ve ilgili hükümleri de belirtilerek hazırlanması ve evrakın iki nüsha halinde Bakanlığımıza iletilmesi gerekmektedir.

(9) İstinabeye İlişkin Taraf Olduğumuz Sözleşmeler:

a) İstinabe alanında taraf olduğumuz çok taraflı sözleşmeler ve bu sözleşmelere taraf devletler Ek (4)'te, ikili anlaşmalar Ek(6)'da yer almaktadır.

(10) Türk Vatandaşlarının Yurtdışı Adresleri ile Ekonomik ve Sosyal Durumlarının Tespiti

a) Adalet Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığı arasında imzalanan 19.12.2009 tarihli Veri Erişim, Paylaşım ve Kullanım Esaslarına Dair Protokol uyarınca; yurtdışında bulunan şüpheli, sanık, hükümlü, mağdur, müşteki, müdahil ve tanık durumundaki Türk vatandaşlarının Konsolosluk-net sisteminde kayıtlı adreslerine adli mercilerimizce UYAP üzerinden ulaştırılması mümkündür.

b) Konsolosluk-net sisteminde adres bulunmaması halinde, hazırlanacak Ek-1 'de yer alan örneğe uygun olarak hazırlanacak istinabe evrakı ile, yabancı ülke yetkili adli makamlarından adresin tespiti talep edilmelidir.

c) Türk ya da yabancı uyruklu şahısların yurda giriş veya çıkışlarına ilişkin bilgiler Valilikler bünyesinde mevcut bilgi işletim

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

sistemlerine işlendiğinden, buna ilişkin talepler bulunulan yer Valiliğinden (Emniyet Müdürlüğünden) talep edilmelidir.

d) Yabancı ülkelerde bulunan vatandaşlarımızın ekonomik ve sosyal durumlarının ve ücretlerinin saptanması istemine ilişkin adli yardım taleplerinde, ilgili kişinin yurtdışında bilinen en son adresinin, şehir ismi, sokak veya cadde ismi veya numarası ve şehir kod numarası ile birlikte ve orijinal yazılış şekliyle tam olarak yazılması, karışıklığa ve yanlışlığa yer verilmemesi için, ilgilinin anne ve baba adının, doğum yerinin, ay, gün ve yıl olarak doğum tarihinin de belirtilmesi uygun olacaktır.

İlgilinin bulunduğu adresin bilinmemesi halinde, hangi ülkede bulunduğu ve kimlik bilgileri belirtmek suretiyle araştırma yapılması istenmelidir.

Her iki durumda da, söz konusu taleplerin Bakanlığımız aracılığı ile Dışişleri Bakanlığına intikal ettirilmesi gerekmektedir.

(11) Yabancı Uyruklu Şahısların Doğum ve Sabıka Kayıtlarının Temini ile Adres Bilgilerinin Tespiti:

a) Ülkemizde suç işleyen ve şüpheli veya sanık sıfatı taşıyan yabancı uyruklu kişilerle, açılan kamu davalarında mağdur, müşteki veya tanık konumundaki yabancı uyruklu diğer kişilerin nüfus-sabıka kayıtlarının teminine ve adreslerinin tespitine ilişkin olarak adli mercilerimizce yapılan talepler, Uluslararası Kriminal Polis Teşkilâtı (INTERPOL) Ana Sözleşmesi'nin 2'nci maddesi ile "Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Avrupa Sözleşmesinin 15'inci maddesi 5'inci bendi çerçevesinde İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü İnterpol Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilmektedir. Bu konudaki taleplerin, Bakanlığımız aracılığıyla kılınmaksızın doğrudan Emniyet Genel Müdürlüğü İnterpol Daire Başkanlığına iletilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, yabancı uyruklu kişilerin nüfus-sabıka kayıtlarının teminine ve adreslerinin tespitine ilişkin olarak bazı devletlerle ilgili uygulamalar Ek (7)'te yer almaktadır.

b) Yabancı kişilerin dahil olduğu soruşturma ve kovuşturmalarda sonraki aşamalarda doğabilecek nüfus, sabıka kaydı ve adres tespiti ihtiyacına binaen; kimlik bilgilerine ilişkin pasaport gibi belgelerin Örneklerinin alınması, kimliğe ilişkin belge

UHDİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 69-2 SAYILI GENELGE

bulunmadığı takdirde sözlü ve yazılı beyanlarına başvurarak kimlik bilgilerinin, fotoğraf ile şahısları tanımaya elverişli diğer hususların tespit edilmesi gerekmektedir.

c) İNTERPOL'e üye Devletler Ek (8)'da yer almakta olup, bu Devlet vatandaşlarının;

c.a) Doğum ve sabıka kayıtlarının temini için; şüpheli veya sanığın adı, soyadı, ana ve baba adı, tespit edilebilen açık adresi orijinal yazılış şekliyle yazılıp, atılı suç belirtilmek ve şüpheli veya sanığın pasaport veya benzeri kimliğinin fotokopisi, fotoğraf ve parmak izi formu eklenmek suretiyle doğrudan Emniyet Genel Müdürlüğü İnterpol Daire Başkanlığından,

c.b) Adreslerinin tespiti için ise; yukarıda sayılan bilgi ve belgelerle doğrudan ve birim adı belirtilmeksizin Emniyet Genel Müdürlüğü'nden,

İstemde bulunulması gerekmektedir.

d) Yabancı uyruklu şahısların nüfus-sabıka ve adres kayıtlarının tespiti amacıyla yapılacak olan taleplerde mümkün olduğunca dava konusu suçun özeti, ilgilinin uyruğu, vatansız olması halinde daha önce vatandaşı olduğu devletin adı, anne-baba adı, ay ve gün dahil doğum tarihi ve doğum yerini içeren açık kimlik bilgileri, ülkesindeki daimî açık ve kesin ikamet-iş adresleri ve telefonları, vatandaşı olduğu devlet yetkili makamlarının verdiği pasaport, sürücü belgesi, nüfus cüzdanı veya benzeri kimlik belge fotokopileri veya seri numaralan ile verildiği yer ve tarih, kimlik teyidinin yanında, sabıka kayıtlarının tespitine yarayan, bütün devlet makamlarınca da talep edilen ve uluslararası geçerliliği olan fotoğraf ve parmak izi formları ile birlikte gönderilmesi, taleplerin yerine getirilmesi ihtimalini artıracaktır.

e) Yurda giriş çıkış kayıtlarına ilişkin bilgi temini için; Adli makamlarımızın, Türk ya da yabancı uyruklu şahısların yurda giriş veya çıkışlarına ilişkin bilgilen, bulunduğu yer Valiliğinden (Emniyet Müdürlüğünden) talep etmesi gerekmektedir.

(12) İş bu Genelge ile, Cezai İşlere İlişkin Uluslararası İşbirliğinde Adli Makamlarımızca Dikkat Edilmesi Gereken Hususlara dair 01/03/2008 tarihli ve 69/1 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

Bu Genelgenin ekleri, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından ihtiyaç duyulduğunda güncellenerek www.uhdiam.adalet.gov.tr web adresinde yayımlanacaktır.

Bilgi edinilmesini ve cezai konularda uluslararası işbirliğine ilişkin işlemlerin bu Genelge esaslarına uygun olarak yürütülmesinde özen gösterilmesini rica ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EKLER:

- EK-1** İstinabe Talepname Örnekleri
- EK-2** Adli Yardımlaşma Evrakının Tercüme Ettirileceği Diller
- EK-3** Adli Yardımlaşma Taleplerine İlişkin Bazı Devletlerle İlgili Uygulamalar
- EK-4** Uluslar arası Adli İşbirliğine İlişkin Taraf Olduğumuz Avrupa Konseyi Sözleşmeleri
- EK-5** Uluslar arası Adli İşbirliğine İlişkin Taraf Olduğumuz Birleşmiş Milletler Sözleşmeleri
- EK-6** Adli Yardımlaşma Alanında Taraf Olduğumuz İkili Anlaşmalar
- EK-7** Yabancı Uyruklu Kişilerin Nüfus-Sabıka Kayıtlarının Teminine ve Adreslerinin Tespitine İlişkin Olarak Bazı Devletlerle İlgili Uygulamalar
- EK-8** İnterpole Üye Devletler

EK: 1-A

ŞÜPHELİLER İÇİN İSTİNABE TALEPNAME ÖRNEĞİ

Standart A 4 ebadında
beyaz kâğıda yazılacak

Türkiye Cumhuriyeti
Cumhuriyet Başsavcılığı

/ /

(devlet ismi) Yetkili Adli Makamına

Şüpheli / şüpheliler (bu kısma sadece istinabe talebine konu olan kişi/kişilerin isimleri yazılmalıdır) hakkında Cumhuriyet Başsavcılığımızca soruşturma yürütülmektedir.

Şüphelinin /şüphelilerin (Bu kısma suçun işleniş şekline ilişkin olarak dosyada mevcut olan detaylar yer, zaman, mekan belirliler ek yazılmalıdır.) suçlarını işlediği/ işledikleri iddia edilmektedir.

Şüphelinin /şüphelilerin eylemine Kanunu'nun (Kanunun tam ve açık ismi yazılmalıdır. Örn: 5237 Sayılı Örn: Türk Ceza Kanunu'nun gibi) maddesinin/maddelerinin uygulanması söz konusu bulunmaktadır.

Soruşturmanın sonuçlandırılabilmesi için, (bu kısma isteme dayanak teşkil eden sözleşmenin adı yazılmalıdır.Örn. 1: Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardı Avrupa Sözleşmesi, Örn 2: Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşması) hükümlerine göre aşağıda açık kimliği ve adresi yazılı;

(Şüphelinin ifadesinin alınması veya sorgusunun yapılması isteniyorsa)

Şüpheli /şüpheliler 'ın davet olunmasını, gelmemesi halinde zorla getirtilerek, kimliği tespit edilip, isnat olunan suç kendisine anlatılıp, hiçbir şey söylememe (susma), isnattan kurtulması için delil ileri sürme ve bunların toplanmasını isteme, müdafii tayini isteme hakları olduğu hatırlatılarak, ekteki iddianamede yer alan hususlar doğrultusunda sorgusunun yapılmasını,

Şüpheliden /şüphelilerden aşağıda numaralarla belirtilen hususların sorulmasını: (olayın aydınlatılması için gerekli olan sorular sırayla yazılacaktır.)

- 1-
- 2-
- 3-

Bunların dışında bilgi ve belge isteniyorsa, istenen belgenin türü, tarihi, sayısı, hangi makam tarafından düzenlendiği, söz konusu belgenin işleniş amacı yazılacaktır. (örn : Şüpheli hakkındaki yargılamanın sonuçlandırılabilmesi için X konusundaki bilgi / belgelere ihtiyaç bulunmaktadır. Temin edile bilgi ve belgelerin ilgili kişilerin haklarını ihlal edecek şekilde kullanılmasına izin verilmeyecektir) Doktor raporu, bilirkişi inceleme tutanağı gibi uzmanlık gerektiren bir

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

yardımlaşma isteminde bulunuluyorsa, istemin dayanağını teşkil eden sözleşmenin bit husustaki maddesine atıf yapılarak, bilirkişi ücretinin işlem tamamlanıp, yapılan masrafın bildirilmesinden sonra gönderileceği yazılacaktır.

Rica eder ve bu vesileyle yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, en derin saygılarımı sunarım.

(isim, soyadı, sicil no.)
(Cumhuriyet Savcısı)
(İmza)

Şüphelinin açık kimliği ve adresi
(Orijinal yazılış şekliyle)

EKLER:

- 1) Uygulanması muhtemel kanun maddeleri
- 2) İfade suretleri (Mevcutsa şüphelinin ifade sureti mutlaka konulmalı, gerektiği ölçüde diğer kişilere ait ifade suretleri konulmalı)
- 3) Bilirkişi raporu (gerektiği takdirde)
- 4) Şüpheliye sorulması istenilen tutanaklar, raporlar, vb.
- 5) Yukarıda sayılı evrakın tercümeleri.

EK: 1-B

SANIKLAR İÇİN İSTİNABE TALEPNAME ÖRNEĞİ

Standart A 4 ebadında
beyaz kâğıda yazılacak

Türkiye Cumhuriyeti
Mahkemesi

/ /

(devlet ismi) Yetkili Adli Makamına

Sanık/sanıklar 'in (bu kısma sadece istinabe talebine konu o/an kişi/kişilerin isimleri yazılmalıdır) suçunu işlediği/işledikleri iddiasıyla Cumhuriyet Başsavcılığının tarihli iddianamesiyle Mahkememize kamu davası açılmıştır.

İddianamede sanığın/sanıkların (Bu kısma suçun işleniş şekline ilişkin olarak iddianamede yer alan ve/veya dosyada mevcut olan detaylar yer, zurnan, mekan belirtilerek yazılmalıdır.) suçlarını İşlediği/ işledikleri iddia edilmiştir.

Sanığın/sanıkların eylemine Kanunu'nun (Kanunun lam ve açık ismi yazılmalıdır, örn: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun gibi) maddesinin/maddelerinin uygulanması söz konusu bulunmaktadır.

Kovuşturmanın sonuçlandırılabilmesi için, (bu kısma işleme dayanak teşkil eden sözleşmenin/sözleşmelerin tam adı yazılmalıdır. Örneğin Almanya 'dan talepte bulunuluyorsa: Türkiye ve Almanya'nın birlikte taraf oldukları Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardı Avrupa Sözleşmesi veya , ABD'den talepte bulunuluyorsa: Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Antlaşması) hükümlerine göre aşağıda açık kimliği ve adresi yazılı sanığın davet olunmasını, gelmemesi halinde zorla getirtilerek, kimliği tespit edilip, isnat olunan suç kendisine anlatılıp, hiçbir şey söylememe (susma), isnattan kurtulması için delil ileri sürme ve bunların toplanmasını isteme, müdafii tayini isteme hakları olduğu hatırlatılarak, ekteki iddianamede yer alan hususlar doğrultusunda sorgusunun yapılmasını,

Sanıktan / sanıklardan aşağıda numaralarla belirtilen hususların sorulmasını : (olayın aydınlatılması için gerek/i olan sorular sırayla yazılacaktır.)

- 1-
- 2-
- 3-

Bunların dışında bilgi ve belge isteniyorsa, istenen belgenin türü, tarihi, sayısı, hangi makam tarafından düzenlendiği, söz konusu belgenin işleniş amacı yazılacaktır, (örn : Sanık hakkındaki yargılamanın sonuçlandırılabilmesi için X konusundaki bilgi / belgelere ihtiyaç bulunmaktadır.

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

Temin edile bilgi ve belgelerin ilgili kişilerin haklarını ihlal edecek şekilde kullanılmasına izin verilmeyecektir) Doktor raporu, bilirkişi inceleme tutanağı gibi uzmanlık gerektiren bir yardımlaşma isteminde bulunuluyorsa, istemin dayanağını teşkil eden sözleşmenin bu husustaki maddesine atıf yapılarak, bilirkişi ücretinin işlem tamamlanıp, yapılan masrafların bildirilmesinden sonra gönderileceği yazılacaktır.

Rica eder ve bu vesileyle yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, en derin saygılarımı sunarım.

(isim, soyadı, sicil no.)
Mahkemesi Hâkimi)
(İmza)

Sanığın açık kimliği ve adresi
(Orijinal yazılış şekliyle)

EKLER:

- 1) İddianame
- 2) Mahkeme kararı, Yargıtay ilâmı, Görevsizlik ve Yetkisizlik kararları
(mevcutsa ve gerektiği takdirde)
- 3) Uygulanması muhtemel kanun maddeleri
- 4) İfade suretleri (Mevcutsa sanığın ifade sureti mutlaka konulmalı, gerektiği takdirde ve ölçüde diğer kişilere ait ifade suretleri konulmalı)
- 5) Bilirkişi raporu, (gerektiği takdirde)
- 6) Gerektiği takdirde sanıktan sorulması istenilen ve davanın konusu veya delili olan diğer belgeler
- 7) Yukarıda sayılı evrakın tercümeleri.

EK: 1-C

**MAĞDUR/ MÜŞTEKİ /TANIK İÇİN İSTİNABE TALEPNAME
ÖRNEĞİ**

(SORUŞTURMA AŞAMASI)

Standart A 4 ebadında
beyaz kâğıda yazılacak

Türkiye Cumhuriyeti
Cumhuriyet Başsavcılığı

/ /

(devlet ismi) Yetkili Adli Makamına

Şüpheli / şüpheliler hakkında Cumhuriyet Başsavcılığımızın sayılı dosyasıyla soruşturma yürütülmektedir.

Şüphelinin /şüphelilerin (Bu kısma suçun işleniş şek/ine ilişkin olarak dosyada mevcut olan detaylar yer, zaman, mekan belirtilerek detaylı şekilde yazılmalıdır.) suretiyle (Bu kısma suçun/suçların kanuni tanımı yazılmalıdır) suçlarını işlediği/işledikleri iddia edilmektedir.

Şüphelinin /şüphelilerin eylemine Kanunu'nun (Kanunun tam ve açık ismi yazılmalıdır. Örn: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun gibi) maddesinin/maddelerinin uygulanması söz konusu bulunmaktadır.

-Mağdur/müştekinin ifadesinin alınması isteniyorsa :

Soruşturmanın sonuçlandırılabilmesi için, (bu kısma isteme dayanak teşkil eden sözleşmenin sözleşmelerin tam adı yazılmalıdır, örneğin Almanya'dan taleple bulunuluyorsa: Türkiye ve Almanya'nın birlikte taraf oldukları Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardı Avrupa Sözleşmesi veya , ABD'den taleple bulunuluyorsa: Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İş/erinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Antlaşması) hükümlerine göre aşağıda açık kimliği ve adresi yazılı mağdur davet edilerek, gelmemesi halinde zorla getirtilerek;

- 1- Ekte tercümesi bulunan Ceza Muhakemesi Kanununun 234. Maddesindeki yasal haklarının kendisine anlatılmasını,
- 2- Olayın oluş şekline ilişkin bilgisinin ve delillerinin nelerden ibaret olduğunun sorulmasını,
- 3- Şüpheliden / şüphelilerden şikayetçi olup olmadığının sorulmasını,
- 4- (Mevcutsa) Şikayetçinin ekle yer alan önceki ifadeleri okunarak şimdiki ifadesi ile arasında çelişki varsa çelişkinin giderilmesini,

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

- 5- (Uzlaşmaya bağlı suçlarda) Şüpheliyle uzlaşmak isteyip istemediğinin sorulmasını,
- 6- (Maddi zarar oluşmuşsa) Şüphelinin, suç nedeniyle oluşan zararı tazmin edip etmediğinin sorulmasını,
- 7- Ayrıca mağdura / müştekiye sorulması istemleri sorular varsa, liste halinde yazılmalıdır.

-Tanık beyanının alınması isteniyorsa ;

Soruşturmanın sonuçlandırılabilmesi için, (bu kısma isteme dayanak teşkil eden sözleşmenin/sözleşmelerin tam adı yazılmalıdır. Örneğin Almanya'dan talepte bulunuluyorsa: Türkiye ve Almanya'nın birlikte taraf oldukları Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardı Avrupa Sözleşmesi veya , ABD'den talepte bulunuluyorsa; Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Antlaşması) hükümlerine göre aşağıda açık kimliği ve adresi yazılı tanık davet edilerek, gelmemesi halinde zorla getirtilerek;

- 1- Olayın oluş şekline ilişkin bilgisinin ve delillerinin nelerden ibaret olduğunun sorulmasını,
- 2- (Mevcutsa) Tanığın ekte yer alan önceki ifadeleri okunarak şimdiki ifadesi ile arasında çelişki varsa çelişkinin giderilmesini,

Bunların dışında bilgi ve belge isteniyorsa, istenen belgenin türü, tarihi, sayısı, hangi makam tarafından düzenlendiği, söz konusu belgenin işleniş amacı yazılacaktır. (Örn : Şüpheli hakkındaki yargılamanın sonuçlandırılabilmesi için X konusundaki bilgi / belgelere ihtiyaç bulunmaktadır. Temin edile bilgi ve belgelerin ilgili kişilerin yasal haklarını ihlal edecek şekilde kullanılmayacaktır.) Doktor raporu, bilirkişi inceleme tutanağı gibi uzmanlık gerektiren bir yardımlaşma isteminde bulunuluyorsa, işlemin dayanağını teşkil eden sözleşmenin bu husustaki maddesine atıf yapılarak, bilirkişi ücretinin işlem tamamlanıp, yapılan masrafın bildirilmesinden sonra gönderileceği yazılacaktır.

Rica eder ve bu vesileyle yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, en derin saygılarımı sunarım.

(isim, soyadı, sicil no.)
Cumhuriyet Savcısı
(İmza)

Mağdurun (veya tanığın) açık kimliği ve adresi
(Orijinal yazılış şekliyle)

EKLER :

- 1) Uygulanması muhtemel kanun maddeleri,
- 2) İfade suretleri (Mevcutsa ilgili kişinin ifade sureti mutlaka konulmalı, gerektiği ölçüde diğer kişilere ait ifade suretleri de konulabilir.)
- 3) Doktor raporu, bilirkişi raporu, vb, raporlar, (gerektiği takdirde)
- 4) Yukarıda sayılı evrakın tercümesi.

EK: 1-D

MAĞDUR/ MÜŞTEKİ /TANIK İÇİN İSTİNABE TALEPNAME ÖRNEĞİ
(KOVUŞTURMA AŞAMASI)

Standart A 4 ebadında
beyaz kafada yazılacak

Türkiye Cumhuriyeti
Mahkemesi

/ /

(devlet ismi) Yetkili Adli Makamına

Sanık/sanıklar 'in suçunu işlediği/işledikleri iddiasıyla Cumhuriyet
Başsavcılığının tarihli iddianamesiyle Mahkememize kamu davası
açılmıştır.

İddianamede sanığın/sanıkların (Bu kısma .suçun işleniş şekline ilişkin
olarak iddianamede yer alan ve/veya dosyada mevcut olan detaylar yer, zaman, mekan
belirtilerek yazılmalıdır.) suçlarını İşlediği/ işledikleri iddia edilmiştir.

Sanığın/sanıkların eylemine Kanunu'nun (Kanunun tam ve açık ismi
yazılmalıdır. Örn: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun gibi) maddesinin/maddelerinin
uygulanması söz konusu bulunmaktadır.

-Mağdur/müştekinin ifadesinin alınması isteniyorsa :

Kovuşturmanın sonuçlandırılabilmesi için, (bu kısma isteme
dayanak teşkil eden sözleşmenin/sözleşmelerin tam adı yazılmalıdır. Örneğin Almanya'dan
talepte bulunuluyorsa; Türkiye ve Almanya'nın birlikte taraf oldukları Ceza İşlerinde Karşılıklı
Adli Yardı Avrupa Sözleşmesi veya , ABD'den talepte bulunuluyorsa; Türkiye Cumhuriyeti ile
Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri yerilmesi ve Ceza İş/erinde Karşılıklı Adli
Yardımlaşma Antlaşması) hükümlerine göre aşağıda açık kimliği ve adresi yazılı
mağdur davet edilerek, gelmemesi halinde zorla getirtilerek;

- 8- Ekte tercümesi bulunan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 234.
Maddesindeki yasal haklarının kendisine anlatılmasını,
- 9- Olayın oluş şekline ilişkin bilgisinin ve delillerinin nelerden ibaret
olduğunun sorulmasını,
- 10- Şüpheliden / şüphelilerden şikayetçi olup olmadığının sorulmasını,
- 11- (Mevcutsa) Şikayetçinin ekte yer alan önceki ifadeleri okunarak
şimdiki ifadesi ile arasında çelişki varsa çelişkinin giderilmesini,
- 12- (Uzlaşmaya bağlı suçlarda) Sanıkla uzlaşmak isteyip istemediğinin
sorulmasını,
- 13- (Maddi zarar oluşmuşsa) Sanığın suç nedeniyle oluşan zararı tazmin
edip etmediğinin sorulmasını,

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

14-Ayrıca mağdura / müştekiye sorulması istenilen sorular varsa, liste halinde yazılmalıdır.

-Tanık beyanının alınması isteniyorsa :

Kovuşturmanın sonuçlandırılabilmesi için, (bu kısma isteme dayanak teşkil eden sözleşmenin/sözleşmelerin tam adı yazılmalıdır. Örneğin Almanya'dan talepte bulunuluyorsa; Türkiye ve Almanya'nın birlikte taraf oldukları Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardı Avrupa Sözleşmesi veya , ABD'den talepte bulunuluyorsa; Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Antlaşması) hükümlerine göre aşağıda açık kimliği ve adresi yazılı tanık davet edilerek, gelmemesi halinde zorla getirtilerek;

- 3- Olayın oluş şekline ilişkin bilgisinin ve görgüsünün nelerden ibaret olduğunun sorulmasını,
- 4- (Mevcutsa) Tanığın ekte yer alan önceki ifadeleri okunarak şimdiki ifadesi ile arasında çelişki varsa çelişkinin giderilmesini,

Bunların dışında bilgi ve belge isteniyorsa, istenen belgenin türü, tarihi, sayısı, hangi makam tarafından düzenlendiği, söz konusu belgenin işleniş amacı yazılacaktır. (Om .- Sanık hakkındaki yargılamanın sonuçlandırılabilmesi için X konusundaki bilgi / belgelere ihtiyaç bulunmaktadır. Temin edile bilgi ve belge/erin ilgili kişilerin yasal haklarını ihlal edecek şekilde kullanılmayacaktır.) Doktor raporu, bilirkişi inceleme tutanağı gibi uzmanlık gerektiren bir yardımlaşma isteminde bulunuluyorsa, istemin dayanağını teşkil eden sözleşmenin bu husustaki maddesine atf yapılarak, bilirkişi ücretinin işlem tamamlanıp, yapılan masrafın bildirilmesinden sonra gönderileceği yazılacaktır.

Rica eder ve bu vesileyle yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, en derin saygılarımı sunarım.

(isim, soyadı, sicil no.)
(Mahkemesi Hâkimi)
(İmza)

Mağdurun (veya tanığın) açık kimliği ve adresi
(Orijinal yazılış şekliyle)

EK:

- 1) Uygulanması muhtemel kanun maddeleri,
- 2) İfade suretleri (Mevcutsa ilgili kişinin ifade sureti mutlaka konulmalı, gerektiği ölçüde diğer kişilere ait ifade suretleri de konulabilir.)
- 3) Doktor raporu, bilirkişi raporu, vb. raporlar, (gerektiği takdirde)
- 4) Yukarıda sayılı evrakın tercümesi.

UHDİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 69-2 SAYILI GENELGE

EK: 2

**ADLİ YARDIMLAŞMA EVRAKININ TERCÜME ETTİRİLECEĞİ
DİLLER**

Almanya	Almanca
Amerika Birleşik Devletleri	İngilizce
Andora	İspanyolca, Fransızca
Arnavutluk	İngilizce, Fransızca
Avusturya	Almanca
Azerbaycan	Azerice
Belçika	Fransızca
Bulgaristan	Bulgarca
Çek Cumhuriyeti	İngilizce
Çin Halk Cumhuriyeti	Çince, İngilizce
Danimarka	Danca
Ermenistan	Ermenice, İngilizce
Estonya	İngilizce
Fas	Arapça
Finlandiya	Fince, İngilizce
Fransa	Tercümeye gerek bulunmamaktadır.
Gürcistan	Gürcüce
Hırvatistan	Hırvatça, İngilizce
Hollanda	Tercümeye gerek bulunmamaktadır.
Hindistan	İngilizce
Irak	Arapça
İngiltere	İngilizce
İran	Farsça
İrlanda	İngilizce
İspanya	İspanyolca
İsrail	İngilizce
İsveç	İsveççe
İsviçre	Almanca
İtalya	İtalyanca
İzlanda	İngilizce
Japonya	Japonca
Karadağ	İngilizce, Fransızca
Kazakistan	Kazakça

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

KKTC	Tercümeye gerek bulunmamaktadır
Kuveyt	Arapça
Letonya	İngilizce
Lihtenştayn	Almanca
Litvanya	İngilizce
Lübnan	Arapça
Macaristan	Macarca
Makedonya	Makedonca, İngilizce
Malta	İngilizce
Mısır	Arapça
Moldova	İngilizce
Moğolistan	Moğolca, İngilizce
Monako	Fransızca
Norveç	Norveççe
Özbekistan	Özbekçe
Pakistan	İngilizce
Polonya	Lehçe
Portekiz	Portekizce
Romanya	Romence
Rusya Federasyonu	Rusça
Sırbistan	İngilizce
Slovakya	Slovakça, İngilizce
Slovenya	Slovençe, İngilizce
Suriye	Arapça
Tacikistan	Tacikçe, İngilizce,
Tunus	Arapça
Ukrayna	Ukraynaca
Ürdün	Arapça
Yunanistan	Yunanca
Türkmenistan	Türkmençe
Diğer Devletler	İlgili Devletin Resmî Dilinde

EK : 3

ADLİ YARDIMLAŞMA TALEPLERİNE İLİŞKİN BAZI DEVLETLERLE İLGİLİ UYGULAMALAR

(1) **Anglo-Sakson Ülkeler:** Ülkemiz Kara Avrupası (continental) hukuk sistemini, **Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Avustralya, İrlanda ve Birleşik Krallık (İngiltere)** gibi ülkeler Anglo-Sakson hukuk sistemini benimsemişlerdir. Her iki hukuk sistemi arasında derin farklılıklar bulunduğundan, Anglo-Sakson hukuk sistemini kabul etmiş ülkelere iletilecek istinabe taleplerinde, talebe konu suçların ve dayanağı fiillerin ayrıntılı ve mevcut delillerle bağlantı kurulacak biçimde izahı ve delillerin de talebe eksiksiz olarak eklenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda Anglo-Sakson hukuk sistemine sahip ülkelere gönderilecek adli yardımlaşma başvurularında:

- a) Soruşturma veya kovuşturmayı yapan makamın adı ve talebin kimin adına yapıldığına yer verilmesi,
- b) İsnat edilen suçun ne olduğunun belirtilmesi ve cezai soruşturma veya kovuşturma konusu fiilin tarifi,
- c) İstenilen yardımlaşmanın ve ne amaçla talep edildiğinin ayrıntılı açıklanması,
- d) Sanığa sorulacak soruların düzenlenecek listede gösterilmesi,
- e) Talebin dayanağının belirtilmesi (sözleşme veya mütekabiliyet).
- f) İlgili şahsın kimlik bilgilerinin sağlanması,
- g) Talebin hangi zamana kadar yerine getirilmesi gerektiğinin belirtilmesi, eğer durum aciliyet arz ediyorsa bunun gerekçesinin izah edilmesi (örneğin yaklaşmakta olan bir duruşma tarihi gibi),
- h) İlgili ülke makamlarına yardımcı olacağı düşünülen her türlü bilginin verilmesi,
Gerekmemtedir.

(2) **Fransa:** Bu devlete gönderilecek istinabe evrakının tercümesine gerek bulunmamaktadır. Ancak tutuklu, süreli ve benzeri acil hallerde, evrakın Fransızca'ya tercüme ettirilmesi gerekmektedir.

(3) **Hollanda:** Bu devlete gönderilecek evrakın tercümesine gerek bulunmamaktadır. Ancak tutuklu, süreli ve benzeri acil hallerde, evrakın öncelikle Hollanda diline, bunun mümkün olmaması halinde İngilizce'ye tercümesinin yaptırılarak eklenmesi gerekmektedir.

(4) **Irak:** Irak makamları ile resmî yazışma yapılması imkânı yeniden sağlanmış ve bu çerçevede adli yardımlaşma talepleri anılan devlet makamlarına iletilmekle beraber, bu ülkenin içerisinde bulunduğu özel

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

koşullar nedeniyle taleplerin yerine getirilmesinde aksamalar görülebilmektedir.

(5) İrlanda: İstinabe taleplerimizde yer alan ‘sanık....’in davet olunarak gelmemesi halinde zorla getirilerek....’ ifadesinin İrlanda makamlarınca ‘ilgilinin zorla Türk Mahkemelerine çıkarılarak ifade vermesi’ şeklinde algılanarak bu konuda güvence istendiğinden, taleplere taleplerde kişinin gelmemesi halinde zorla ‘İrlanda makamları önüne’ çıkarılacağı şeklinde daha açık bir ifade yazılması daha uygundur.

Diğer yandan, İrlanda makamları ifade alma işlemlerim İrlanda Polis Teşkilatı aracılığı ile yapmakla ve bu uygulamanın tarafımızdan da yeterli görülüp görülmediği İrlanda makamları tarafından her bir talep için sorulmaktadır, Bu nedenle istinabe taleplerinde ‘İrlanda’da geçerli yöntemler çerçevesinde ifade alınması/sorgulama yapılması kabul edilecektir’ ibaresinin yer alması uygun olacaktır.

(6) Japonya: Ülkemiz ile bu devlet arasında adli yardımlaşma konusunda herhangi bir sözleşme bulunmadığından, talepler karşılıklılık ilkesi uyarınca yerine getirilmektedir. Bu nedenle, Japonya’ya gönderilecek evrakın düzenlenmesinde,

- a) Talepnamede, yapılması istenilen işlemin açık olarak belirtilmesi ve varsa muhatabın cevaplandırması istenilen soruların listelenmesi,
- b) İstinabe talebine konu kişi veya kuruluşun Japonya Maki adresinin lam ve açık bir şekilde talepnamede belirtilmesi,
- c) Talepnamede, istinabe nedeniyle yapılması gereken tüm harcamaların ödeneceğinin taahhüt edilmesi,
- d) Evraka Japonca tercümelerinin eklenmesi, Önem arz etmektedir.

(7) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti: Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında yürürlükteki ikili Sözleşmeye uygun olarak düzenlenecek istinabe talebinin, “K.K.T.C. Yetkili Adli Makamına” hitaben düzenlenmesi ve iki suret halinde Bakanlığımıza iletilmesi gerekmektedir.

(8) Suriye: Bu devlete gönderilecek istinabe evrakı aramızdaki ikili anlaşma ekinde yer alan örneklerle uygun olarak düzenlenmelidir.

(9) Suudî Arabistan: Bu devlete gönderilen adli yardımlaşma evrakına konu suçların, kendi hukukuna göre de suç teşkil etmesi durumunda, mülkîlik ve bir suçtan iki defa yargılama yapılamaz prensiplerine aykırı olarak, vatandaşlarımız hakkında ayrıca yargılama yapıldığı ve ceza tayin edildiği bilindiğinden, istinabe talebi yerine ilgili vatandaşlarımız için yurda giriş ve çıkışlarında yakalanmaları amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğünden tahdit fişi düzenlenmesi talebinde bulunulması veya istinabe evrakı

UHDİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 69-2 SAYILI GENELGE

düzenlenmesinden önce konuya ilişkin olarak Bakanlığımızdan görüş alınması uygun olacaktır.

(10) İç karışıklık ve savaş halinde bulunan devletler: İç karışıklık ve savaş sebebiyle devlet kurumlarının lam olarak işlemediği devletlere yönelik adli yardımlaşma talepleri düzenlenmeden önce Bakanlığımızdan görüş alınması gereksiz yazışmaları engelleyecektir.

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

EK: 4

**ULUSLARARASI ADLİ İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN TARAF OLDUĞUMUZ
AVRUPA KONSEYİ SÖZLEŞMELERİ**

AVRUPA KONSEYİ CEZA SÖZLEŞMELERİNE TARAF DEVLETLER
(Alfabetik Sıra)

AVRUPA KONSEYİ	SUÇLULARIN İADESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ (SIDAS)	CEZA İŞLERİNDE KARŞILIKLI ADLİ YARDIMLAŞMA AVRUPA SÖZLEŞMESİ (CIKAYAS)	CEZA YARGILARININ ULUSLARARASI DEĞERİ KONUSUNDA AVRUPA SÖZLEŞMESİ	CEZA KOVUŞTURMALARININ AKTARILMASI AVRUPA SÖZLEŞMESİ	TEDHİŞİLİĞİN ÖNLENMESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ	SUÇLULARIN İADESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİNE EK İKİNCİ PROTOKOL	CEZA İŞLERİNDE KARŞILIKLI ADLİ YARDIMLAŞMA AVRUPA SÖZLEŞMESİNE EK PROTOKOL	HÜKÜMLÜLERİN NAKLINE DAİR SÖZLEŞME	SUÇTAN ELDE EDİLEN GELİRLERİN AKLANMASI, ARAŞTIRILMASI ELKONULMASI VE MÜSADERESİ SÖZLEŞMESİ	YOLSUZLUĞA KARŞI CEZA HUKUK SÖZLEŞMESİ
SÖZLEŞME NO:	24	30	70	73	90	98	99	121	141	173
Almanya	X	X			X	X	X	X	X	
ABD								X		
Andora	X	X						X	X	
Arnavutluk	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Avustralya								X	X	
Avusturya	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Azerbaycan	X	X			X	X	X	X	X	X
Bahama Adaları								X		
Belçika	X	X			X	X	X	X	X	X
Beyaz Rusya (Belarus)										X
Bolivya								X		
Bosna Hersek	X	X		X	X	X		X	X	X
Bulgaristan	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Çek Cumhuriyeti	X	X		X	X	X	X	X	X	X
Danimarka	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ekvador								X		
Ermenistan	X	X		X	X	X	X	X	X	X
Estonya	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Finlandiya	X	X			X	X	X	X	X	X
Fransa	X	X			X		X	X	X	

UHDİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 69-2 SAYILI GENELGE

SÖZLEŞME NO:	24	30	70	73	90	98	99	112	141	173
Güney Afrika	X					X				
Güney Kore								X		
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile Diplomatik İlişkimiz Bulunmamaktadır.									
Gürcistan	X	X	X		X	X	X	X	X	X
Hrvatistan	X	X			X	X	X	X	X	X
Hollanda	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
İngiltere (Birleşik Krallık)	X	X			X	X	X	X	X	X
İrlanda	X	X			X	X	X	X	X	X
İspanya	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
İsrail	X	X						X		
İsveç	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
İsviçre	X	X			X	X		X	X	X
İtalya	X	X			X	X	X	X	X	X
İzlanda	X	X	X		X	X	X	X	X	X
Japonya								X		
Kanada								X		
Karadağ	X	X		X	X	X	X	X	X	X
Kosta Rika								X		
Letonya	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Litvanya	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Lihtenştayn	X	X		X	X			X	X	X
Lüksemburg	X	X			X		X	X	X	X
Macaristan	X	X			X	X	X	X	X	X
Makedonya	X	X		X	X	X	X	X	X	X
Malta	X	X			X	X		X	X	X
Mauritius								X		
Meksika								X		
Moldova	X	X			X	X	X	X	X	X
Monako		X							X	X
Norveç	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Panama								X		
Polonya	X	X			X	X	X	X	X	X
Portekiz	X	X			X	X	X	X	X	X
Romanya	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rusya Federasyonu	X	X			X	X	X	X	X	X

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

SÖZLEŞME NO:	24	30	70	73	90	98	99	112	141	173
San Marino	X		X		X			X	X	X
Sırbistan	X	X		X	X	X	X	X	X	
Slovakya	X	X		X	X	X	X	X	X	X
Slovenya	X	X			X	X	X	X	X	X
Şili								X		
Tonga								X		
Trinidad ve Tobago								X		
Türkiye	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ukrayna	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Venezuela										
Yunanistan	X	X			X		X	X	X	

ÖNEMLİ NOT:

Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Avrupa Sözleşmesi'nin 26'ncı maddesi 1'inci fıkrası, adli yardımlaşma taleplerinin iki taraf makamları arasında doğrudan doğruya yapılmasına ve adli yardımlaşma talebine konu belgelerin tercümesine ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, Sözleşmeye Taraf Devletler arasında akdedilmiş ikili sözleşmelerin adli yardımlaşmayla ilgili hükümlerini İLGA ETMİŞTİR.

UHDİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 69-2 SAYILI GENELGE

EK: 5

**ULUSLARARASI ADLİ İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN TARAF OLDUĞUMUZ
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMELERİ**

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMELERİ	1972 TARİHLİ PROTOKOLLE DEĞİŞİKLİĞE UĞRAYAN 1961 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER UYUŞTURUCU MADDELER TEK SÖZLEŞMESİ.	1971 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER PSİKOTROP MADDELER SÖZLEŞMESİ.	1988 TARİHLİ UYUŞTURUCU VE PSİKOTROP MADDELERİN KAÇAKÇILIĞINA KARŞI BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMESİ.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SINIRSAĞAN ÖRGÜTLÜ SUÇLARLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ	BİRLEŞMİŞ MİLLETLE "TERÖRİZM FİNANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR ULUSLARARASI SÖZLEŞME"	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER "TERÖRİST BOMBALAMALARIN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME"	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER YOKSULLUKLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ
Afganistan		X	X	X	X	X	
Almanya	X	X	X	X	X	X	
Amerika Birleşik Devletleri	X	X	X	X	X	X	X
Andorra		X	X			X	
Angola	X	X	X				X
Antigua ve Barbuda	X	X	X	X	X	X	X
Arjantin	X	X	X	X		X	X
Arnavutluk	X	X	X	X	X	X	X
Avustralya	X	X	X	X	X	X	X
Avusturya	X	X	X	X	X	X	X
Azerbaycan	X	X	X	X	X	X	X
Bahama Adaları	X	X	X				
Bahreyn	X	X	X	X	X	X	
Bangladeş	X	X	X			X	X
Barbados	X	X	X		X	X	
Belçika	X	X	X	X	X		
Belize	X	X	X	X	X	X	
Benin	X	X	X	X	X	X	X
Beyaz Rusya (Belarus)	X	X	X	X	X	X	X
Bhutan	X	X	X		X		
Birleşik Arap Emirlikleri	X	X	X				
Bolivya	X	X	X	X	X	X	X
Bosna Hersek	X	X	X	X	X	X	X
Botswana	X	X	X	X	X	X	
Brezilya	X	X	X	X		X	X
Brunei	X	X	X		X	X	
Burkina Faso	X	X	X	X	X	X	X
Bulgaristan	X	X	X	X	X	X	X
Burundi	X	X	X				X

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMELERİ	1972 TARİHLİ PROTOKOLLE DEĞİŞİKLİĞE UĞRAYAN 1961 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER UYUŞTURUCU MADDELER TEK SÖZLEŞMESİ.	1971 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER PSİKOTROP MADDELER SÖZLEŞMESİ.	1988 TARİHLİ UYUŞTURUCU VE PSİKOTROP MADDELERİN KAÇAKÇILIĞINA KARŞI BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMESİ.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SINIRŞAN ÖRGÜTLÜ SUÇLARLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER "TERÖRİZM FINANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR ULUSLARARASI SÖZLEŞME".	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER "TERÖRİST BOMBALAMALARIN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER YOKSULLUKLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ
Cape Verde (Yeşil Burun)	X	X	X	X	X	X	
Cezayir	X	X	X	X	X	X	X
Cibuti	X	X	X			X	X
Cook Adaları			X	X	X		
Çad	X	X	X				
Çek Cumhuriyeti	X	X	X			X	
Çin	X	X	X	X		X	X
Danimarka	X	X	X	X	X	X	X
Dominik Cumhuriyeti	X	X	X				
Dominika	X	X	X		X	X	X
Ekvador	X	X	X	X	X		X
Ekvator Ginesi				X	X	X	X
El Salvador	X	X	X	X	X	X	X
Endonezya	X	X	X			X	X
Eritre	X	X	X				
Ermenistan	X	X	X	X	X	X	X
Estonya	X	X	X	X	X	X	
Etiyopya	X	X	X			X	X
Fas	X	X	X	X	X		X
Fiji	X	X	X				
Fildişi Sahilleri	X	X	X		X	X	
Filipinler	X	X	X	X	X	X	
Finlandiya	X	X	X	X	X	X	X
Fransa	X	X	X	X	X	X	X
Gabon	X	X	X	X		X	X
Gambiya	X	X	X	X			
Gana	X	X	X		X	X	X
Gine	X	X	X	X	X	X	
Gine-Bissau	X	X	X				X
Grenada	X	X	X	X	X	X	
Guatemala	X	X	X	X	X	X	X
Guyana	X	X	X	X			
Güney Afrika	X	X	X	X	X	X	X

UHDİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 69-2 SAYILI GENELGE

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMELERİ	1972 TARİHLİ PROTOKOLLE DEĞİŞİKLİĞE UĞRAYAN 1961 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER UYUŞTURUCU MADDELER TEK SÖZLEŞMESİ.	1971 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER PSİKOTROP MADDELER SÖZLEŞMESİ.	1988 TARİHLİ UYUŞTURUCU VE PSİKOTROP MADDELERİN KAÇAKÇILIĞINA KARŞI BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMESİ.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SINIRLAŞAN ÖRGÜTLÜ SUÇLARLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER "TERÖRİZM FINANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR ULUSLARARASI SÖZLEŞME"	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER "TERÖRİST BOMBALAMALARIN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME"	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER YOKSULLUKLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile Diplomatik İlişkimiz Bulunmamaktadır.						
Güney Kore	X	X	X		X	X	
Gürcistan	X	X	X	X	X	X	
Haiti	X		X				
Hırvatistan	X	X	X	X	X		X
Hindistan	X	X	X		X	X	
Hollanda	X	X	X	X	X	X	X
Honduras	X	X	X	X	X	X	X
Irak	X	X	X				
İngiltere (Büyük Britanya Birleşik Krallığı)	X	X	X	X	X	X	X
İran	X	X	X				
İrlanda	X	X	X			X	
İspanya	X	X	X	X	X	X	X
İsrail	X	X	X	X	X	X	
İsveç	X	X	X	X	X	X	X
İsviçre	X	X	X	X	X	X	
İtalya	X	X	X	X	X	X	
İzlanda	X	X	X		X	X	
Jamaika	X	X	X	X			
Japonya	X	X	X		X	X	
Kamboçya	X	X	X	X		X	X
Kamerun	X	X	X	X		X	X
Kanada	X	X	X	X	X	X	X
Karadağ	X	X	X	X	X	X	X
Katar	X	X	X				
Kazakistan	X	X	X		X	X	
Kenya	X	X	X	X	X	X	X
Kırgızistan	X	X	X	X	X	X	X
Kolombiya	X	X	X	X	X	X	X
Komoros	X	X	X	X	X	X	
Kongo	X	X	X			X	X
Kongo Demokratik Cumhuriyeti	X	X	X				
Kosta Rika	X	X	X	X	X	X	X

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMELERİ	1972 TARİHLİ PROTOKOLLE DEĞİŞİKLİĞE UĞRAYAN 1961 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER UYUŞTURUCU MADDELER TEK SÖZLEŞMESİ.	1971 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER PSİKOTROP MADDELER SÖZLEŞMESİ.	1988 TARİHLİ UYUŞTURUCU VE PSİKOTROP MADDELERİN KAÇAKÇILIĞINA KARŞI BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMESİ.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SINIRAŞAN ÖRGÜTLÜ SUÇLARLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER "TERÖRİZM FINANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR ULUSLARARASI SÖZLEŞME."	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER "TERÖRİST BOMBALAMALARIN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME."	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER YOKSULLUKLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ
Kuveyt	X	X	X	X		X	X
Küba	X	X	X	X	X	X	X
Laos	X	X	X	X		X	
Lesotho	X	X	X	X	X	X	X
Letonya	X	X	X	X	X	X	X
Liberya	X	X	X	X	X	X	X
Libya	X	X	X	X	X	X	X
Lihtenştayn	X	X	X		X	X	
Litvanya	X	X	X	X	X	X	X
Lübnan	X	X	X	X			
Lüksemburg	X	X	X		X	X	X
Macaristan	X	X	X	X	X	X	X
Madagaskar	X	X	X	X	X	X	X
Makedonya	X	X	X	X	X	X	X
Malavi	X	X	X	X	X	X	
Maldiv Adaları	X	X	X		X	X	X
Malezya	X	X	X	X		X	
Mali	X	X	X	X	X	X	
Malta	X	X	X	X	X	X	
Marşal Adaları	X	X			X	X	
Mauritius	X	X	X	X	X	X	X
Meksika	X	X	X	X	X	X	X
Mısır	X	X	X	X	X	X	X
Mikronezya	X	X	X	X	X	X	
Moğolistan	X	X	X		X	X	X
Moldova	X	X	X	X	X	X	X
Monako	X	X	X	X	X	X	
Moritanya	X	X	X		X	X	X
Myanmar	X	X	X	X		X	
Mozambik	X	X	X	X	X	X	
Namibya	X	X		X			X
Nepal	X	X	X				
Nijer	X	X	X	X	X	X	

UHDİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 69-2 SAYILI GENELGE

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMELERİ	1972 TARİHLİ PROTOKOLLE DEĞİŞİKLİĞE UĞRAYAN 1961 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER UYUŞTURUCU MADDELER TEK SÖZLEŞMESİ.	1971 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER PSİKOTROP MADDELER SÖZLEŞMESİ.	1988 TARİHLİ UYUŞTURUCU VE PSİKOTROP MADDELERİN KAÇAKÇILIĞINA KARŞI BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMESİ.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SINIRSAĞAN ÖRGÜTLÜ SUÇLARLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ	BİRLEŞMİŞ MİLLETLE "TERÖRİZM FINANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR ULUSLARARASI SÖZLEŞME"	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER "TERÖRİST BOMBALAMALARIN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME"	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER YOKSULLUKLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ
Nijerya	X	X	X	X	X		X
Nikaragua	X	X	X	X	X	X	X
Norveç	X	X	X	X	X	X	X
Orta Afrika Cumhuriyeti	X	X	X	X			X
Özbekistan	X	X	X	X	X	X	
Pakistan	X	X	X			X	X
Palau Adaları	X	X			X	X	
Panama	X	X	X	X	X	X	X
Papua Yeni Gine	X	X			X	X	X
Paraguay	X	X	X	X	X	X	X
Peru	X	X	X	X	X	X	X
Polonya	X	X	X	X	X	X	X
Portekiz	X	X	X	X	X	X	X
Romanya	X	X	X	X	X	X	X
Ruanda	X	X	X	X	X	X	X
Rusya Federasyonu	X	X	X	X	X	X	X
San Marino	X	X	X		X	X	
Santa Kitts ve Nevis	X	X	X	X	X	X	
Santa Lucia	X	X	X				
Saint Vincent ve Grenadinler	X	X	X		X		
Samoa			X		X		
Sao Tome ve Principe	X	X	X	X		X	X
Senegal	X	X	X	X	X	X	X
Şeyssel Adaları	X	X	X	X	X	X	X
Sierra Leone	X	X	X		X	X	X
Singapur	X	X	X	X	X		
Slovakya	X	X	X	X	X	X	X
Slovenya	X	X	X	X	X	X	
Solomon Adaları	X						
Somali	X	X					
Sırbistan	X	X	X	X	X	X	X
Sri Lanka	X	X	X	X	X	X	X
Sudan	X	X	X	X	X	X	
Surinam	X	X	X	X			

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMELERİ	1972 TARİHLİ PROTOKOLLE DEĞİŞİKLİĞE UĞRAYAN 1961 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER UYUŞTURUCU MADDELER TEK SÖZLEŞMESİ.	1971 TARİHLİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER PSİKOTROP MADDELER SÖZLEŞMESİ.	1988 TARİHLİ UYUŞTURUCU VE PSİKOTROP MADDELERİN KAÇAKÇILIĞINA KARŞI BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMESİ.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SINIRAŞAN ÖRGÜTLÜ SUÇLARLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER "TERÖRİZM FINANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR ULUSLARARASI SÖZLEŞME."	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER "TERÖRİST BOMBALAMALARIN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME."	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER YOKSULLUKLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİ
Suriye	X	X	X			X	
Suudi Arabistan	X	X	X	X			
Svaziland	X	X	X		X	X	
Şili	X	X	X	X	X	X	X
Tacikistan	X	X	X	X	X	X	X
Tanzanya	X	X	X		X	X	X
Tayland	X	X	X		X		
Togo	X	X	X	X	X	X	X
Tonga	X	X	X		X	X	
Trinidad ve Tobago	X	X	X	X		X	X
Tunus	X	X	X	X	X		
Türkiye	X	X	X	X	X	X	X
Türkmenistan	X	X	X	X	X	X	X
Uganda	X	X	X	X	X	X	X
Ukrayna	X	X	X	X	X	X	
Umman	X	X	X	X			
Uruguay	X	X	X	X	X	X	X
Ürdün	X	X	X		X		X
Vanuatu			X	X			
Vatikan	X	X					
Venezuela	X	X	X	X	X	X	
Vietnam	X	X	X		X		
Yemen	X	X	X			X	X
Yeni Zelanda	X	X	X	X	X	X	
Yunanistan	X	X	X		X	X	
Zambiya	X	X	X	X			
Zimbabve	X	X	X				X

Ek:6

**ADLİ YARDIMLAŞMA ALANINDA TARAF OLDUĞUMUZ İKİLİ
ANLAŞMALAR**

- a) Amerika Birleşik Devletleri:** “Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Antlaşması”. 08/10/1980 tarih ve 2312 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Anlaşmanın metni 20/11/1980 tarih ve 17166 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
- b) Çin:** “Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adil Yardımlaşma Anlaşması”. 27/09/1994 tarih ve 4034 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Anlaşmanın metni 12/11/1994 tarih ve 22109 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
- c) Fas:** “Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesi”. 19/04/1990 tarih ve 3639 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Sözleşme metni 07/10/1990 tarih ve 20658 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- d) Hindistan:** “Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşması”. 19/04/1990 tarih ve 3635 sayılı Kanun/a onaylanması uygun bulunan Anlaşmanın metni 07/10/1990 tarih ve 20658 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
- e) Irak:** “Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Adli İşbirliği Sözleşmesi”. 19/04/1990 tarih ve 3638 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Sözleşmenin metni 02/08/1992 tarih ve 21303 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
- f) İran:** “Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşması”. 22/02/2011 tarih ve 6/21 sayılı Kanunla onaylanmış ve 10/03/2011 gün ve 27870 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
- g) Kazakistan:** “Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşması”. 04/04/1997 tarih ve 4243 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Anlaşma metni 10/04/1997 tarih ve 22960 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
- h) Kuveyt:** “Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukuki ve Adli İşbirliği Anlaşması”. Sözleşmenin metni 30/05/2000 tarih ve 24064 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
- ı) K.K.T.C.:** “Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma, Tanıma ve Tenfiz, Suçluların Geri Verilmesi ve Hükümlülerin Nakli Sözleşmesi”. 27/10/1988 tarih ve 3490 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Sözleşmenin metni 13/02/1989 tarih ve 20079 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

i) Lübnan: Lübnan ile ülkemiz arasında ceza istinabe alanında ayrı bir sözleşme bulunmamakla beraber, 17/06/1940 tarihli ve 3883 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan “Ankara’da 30 Mart 1940 Tarihinde İmzalanan 1 nolu protokol gereğince Suriye ile ülkemiz arasında imzalanmış bulunan ikili anlaşma Lübnan için de geçerlidir.

j) Mısır: “Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesi”. 19/04/1990 tarih ve 3634 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Sözleşmenin metni 07/10/1990 tarih ve 20658 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır

k) Moğolistan: “Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması”. 10/02/2004 tarih ve 5088 .sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Sözleşmenin metni 04/05/2004 tarih ve 25452 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

1) Özbekistan: Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesi. 17/07/1997 tarih ve 4286 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Sözleşmenin metni 07/11/1997 tarih ve 23163 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

m) Pakistan: “Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardımlaşma Sözleşmesi”. 02/04/1982 tarih ve 2663 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Sözleşmenin metni 16/03/1983 tarih ve 17989 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

n) Suriye: “Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşması”. 19/11/1982 tarih ve 2710 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Anlaşmanın metni 18/03/1983 tarih ve 17991 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış, Türkçe metnindeki bazı maddî hatalar 15/09/1983 tarih ve 18166 sayılı Resmî Gazete’de düzeltilmiştir.

o) Tacikistan: “Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesi”. Sözleşmenin metni 30/05/2000 tarih ve 24064 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

ö) Tunus: “Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesi”. 24/09/1982 tarih ve 2706 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Sözleşmenin metni 20/02/1983 tarih ve 17965 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

p) Ürdün: “Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Sözleşmesi”. 17/04/1975 tarih ve 1879 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Sözleşmenin metni 11/08/1975 tarih ve 15323 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Ek:7

**YABANCI UYRUKLU KİŞİLERİN NÜFUS-SABIKA KAYITLARININ
TEMİNİNE VE ADRESLERİNİN TESPİTİNE İLİŞKİN OLARAK BAZI
DEVLETLERLE İLGİLİ UYGULAMALAR**

Afganistan, Almanya, Bangladeş, Bulgaristan, Güney Afrika, Hindistan, Hollanda, Irak, İran, Lübnan, Nijerya, Pakistan, Somali, Rusya ve Yunanistan ile İnterpol'e üye olmayan devletlere yönelik bu tür taleplerde anılan devletlerin adli makamlarına hitaben EK (1)'de yer alan örneğine uygun talepname düzenlenmeli ve talepnameye nüfus-sabıka veya adres tespiti istenilen şahsın pasaport veya kimlik fotokopisi ve mevcutsa iddianame eklenerek tercümesiyle birlikte Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Aşağıda sayılan ülkeler yönünden, belirtilen hususlar ayrıca dikkate alınmalıdır.

Afganistan uyruklular için tam doğum tarihi (gün/ay/yıl olarak), pasaport numaraları, pasaportun verildiği yer, nüfusa kayıtlı olduğu il, ilçe, köy ve büyükbaba (baba tarafından) isimlerinin,

Filistin uyruklular için kimlik numaralarının, kendi el yazılan ile tam nüfus bilgilerinin, ülkelerindeki adreslerinin ve varsa yakınlarının telefon numaraları bilgilerinin ayrıca Erkekler ve Bekâr Bayanlar İçin: a) Ön ad, b) Baba adı, c) Büyükbaba adı (baba tarafından), d) Soyadı Evli Bayanlar İçin: a) Ön ad, b) Eşin adı, c) Soyadı bilgilerinin,

Irak uyruklular için talebe konu kişilerin kimlik fotokopisinin, nüfusa kayıtlı olduğu yer adının ve sayfa ve sicil no'larının, parmak izleri ve kendi el yazıları ile ülkelerindeki adreslerinin, akrabalarının adres ve telefon numaraları bilgilerinin,

Pakistan ve Bangladeş uyruklular için tam nüfus bilgilerinin, pasaport numarası, pasaportun verildiği yer, nüfusa kayıtlı oldukları il, ilçe, köy ve kendi el yazıları ile ülkelerindeki adreslerinin ve varsa yakınlarının telefon numaraları bilgilerinin,

Nepal uyruklular için kendi el yazıları ile ülkelerindeki adreslerinin ve varsa yakınlarının telefon numaraları bilgilerinin,

Lübnan uyruklular için talebe konu kişilerin nüfusa kayıtlı oldukları yer ile nüfus kütük numaralarının,

Belirtilmesi gerekmektedir.

Somali'ye yönelik taleplerin düzenlenmesinden önce Bakanlığımızdan bilgi alınması uygun olacaktır

**ULUSLARARASI CEZA İSTİNABE İŞLEMLERİNDE ADLİ
MAKAMLARIMIZCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR**

EK : 8

İTERPOL'E ÜYE DEVLETLER

1	ABD	48	Fas	95	Kosta Rika	142	Romanya
2	Afganistan	49	Fiji	96	Kuveyt	143	Ruanda
3	Almanya	50	Fildişi Sahilleri	97	Küba	144	Rusya Federasyonu
4	Andorra	51	Filipinler	98	Laos	145	Saint Vincent ve Grenadinler
5	Angola	52	Finlandiya	99	Lesoto	146	Santa Kits ve Nevis
6	Antigua ve Barbados	53	Fransa	100	Letonya	147	San Marino
7	Arjantin	54	G.Afrika Cum.	101	Liberya	148	Santa Luçya
8	Arnavutluk	55	Gabon	102	Libya	149	Senegal
9	Aruba	56	Gambiya	103	Lihtenştayn	150	Seyşel Adaları
10	Avustralya	57	Gana	104	Litvanya	151	Sierra Leone
11	Avusturya	58	Gine	105	Lübnan	152	Singapur
12	Azerbaycan	59	Gine-Bissau	106	Lüksemburg	153	Sirbistan-Karadağ
13	B. Arap Emirlikleri	60	Grenada	107	Macaristan	154	Slovakya
14	B. Rusya (Belarus)	61	Guatemala	108	Madagaskar	155	Slovenya
15	Bahama Adaları	62	Guyana	109	Makedonya	156	Somali
16	Bahreyn	63	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	110	Malavi	157	Sri Lanka
17	Barbados	64	Güney Kore	111	Maldivler	158	Sudan
18	Belçika	65	Gürcistan	112	Malezya	159	Surinam
19	Belize	66	Haiti	113	Mali	160	Suriye
20	Bengladeş	67	Hindistan	114	Malta	161	Suudi Arabistan
21	Benin	68	Hrvatistan	115	Marşal Adaları	162	Svaziland
22	Bolivya	69	Hollanda	116	Mauritius	163	Şili
23	Bosna-Hersek	70	Hollanda Antilleri	117	Meksika	164	Tacikistan
24	Botsvana	71	Honduras	118	Myanmar	165	Tanzanya
25	Brezilya	72	İngiltere	119	Mısır	166	Tayland
26	Brunei	73	Irak	120	Moğolistan	167	Togo
27	Bulgaristan	74	İran	121	Moldova	168	Tonga
28	Burkina-Faso	75	İrlanda	122	Monako	169	Trinad ve Tobago
29	Bhutan	76	İspanya	123	Moritanya	170	Tunus
30	Cezayir	77	İsrail	124	Mozambik	171	Türkiye
31	Cibuti	78	İsveç	125	Namibya	172	Türkmenistan
32	Burundi	79	İsviçre	126	Nauru	173	Uganda
33	Çad	80	İtalya	127	Nepal	174	Ukrayna
34	Çek Cum.	81	İzlanda	128	Nijer	175	Umman
35	Çin Halk Cum.	82	Jamaika	129	Nijerya	176	Uruguay
36	Danimarka	83	Japonya	130	Nikaragua	177	Ürdün
37	Dominik Cum.	84	Kamboçya	131	Norveç	178	Venezüella
38	Dominika	85	Kamerun	132	Orta Afrika Cum.	179	Vietnam
39	Doğu Timor	86	Kanada	133	Özbekistan	180	Yemen
40	Ekvador	87	Komor Adaları	134	Pakistan	181	Yeni Zelanda
41	Ekvator Ginesi	88	Katar	135	Panama	182	Yeşil Burun (Cape Verde)
42	El Salvador	89	Kazakistan	136	Papua Yeni Gine	183	Yunanistan
43	Endonezya	90	Kenya	137	Paraguay	184	Zambiya
44	Eritre	91	Kırgızistan	138	Peru	185	Zimbabve
45	Ermenistan	92	Kolombiya	139	Polonya		
46	Estonya	93	Kongo	140	Portekiz		
47	Etiyopya	94	Kongo Demokratik Cum.	141	Sao Tome ve Prin.		